

Na osnovu Amandmana LXXXII tačka b) stav 5. i 6. na Ustav Republike Srpske, člana 115. Ustava Republike Srpske i člana 61. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 104/11 i 92/12), Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske, na sjednici održanoj 24. septembra 2018. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

Nije prihvatljiv zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske za utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zaključcima u vezi sa Informacijom o Izvještaju Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine, koje je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 14. avgusta 2018. godine pod brojem: 02/1-021-847/18.

O b r a z l o ž e n j e

Predsjedavajuća Vijeća naroda Republike Srpske dostavila je 17. septembra 2018. godine Ustavnom sudu Republike Srpske – Vijeću za zaštitu vitalnog interesa (u daljem tekstu: Vijeće) akt broj: 03.1/I-338/18, kojim se, saglasno zahtjevu Kluba delegata bošnjačkog naroda, traži utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zaključcima u vezi sa Informacijom o Izvještaju Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine, koje je Narodna skupština Republike Srpske izglasala 14. avgusta 2018. godine, pod brojem: 02/1-021-847/18. Uz navedeni akt dostavljeni su predmetni zaključci, Odluka o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda broj: 03.2-5-28/18 od 23. avgusta 2018. godine, Obrazloženje ove odluke broj: 03.2-5-28/18-1 od 29. avgusta 2018. godine, te Dopunsko obrazloženje Odluke, broj: 03.2-5-28/18-2 od 31. avgusta 2018. godine. U aktu predsjedavajuće Vijeća naroda navodi se da je Narodna skupština Republike Srpske na Dvadeset devetoj posebnoj sjednici, održanoj 14. avgusta 2018. godine, izglasala osporene Zaključke. Takođe, navedeno je da je Klub delegata bošnjačkog naroda svojim aktom broj: broj: 03.2-5-28/18 od 23. avgusta 2018. godine pokrenuo proceduru za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda smatrajući da se ovim zaključcima ugrožavaju vitalni nacionalni interesi bošnjačkog naroda. S obzirom na to da Vijeće naroda Republike Srpske na Dvadesetoj redovnoj sjednici održanoj 06. septembra 2018. godine nije postiglo saglasnost svih klubova u Vijeću naroda na uloženu Odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa i da Zajednička komisija Narodne skupštine i Vijeća naroda, na Osamnaestoj sjednici, održanoj 11. septembra 2018. godine, nije usaglasila tekst osporenih zaključaka – predlažu da Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske odluči da li je ovim aktom povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

U prilogu akta predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske, pored navedenog, dostavljeni su: Izvještaj o radu i rezultatima Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine, Izvještaj Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine, juni 2004. godine, Izvještaj Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine, oktobar 2004. godine i Izvještaj Radne grupe za sprovođenje zaključaka iz konačnog Izvještaja Komisije za Srebrenicu, mart 2005. godine, kao i izvodi iz stenograma sa: Dvadeset devete posebne sjednice Narodne skupštine Republike Srpske, održane 14. avgusta 2018. godine, Dvadesete sjednice Vijeća naroda Republike Srpske održane 06. septembra 2018. godine, i Osamnaeste sjednice Zajedničke komisije Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda

Republike Srpske, održane 11. septembra 2018. godine.

Na osnovu navedenog akta predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske, kao i priložene dokumentacije, Vijeće za zaštitu vitalnog interesa je utvrdilo da je za pokretanje postupka za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u osporenim zaključcima glasalo jednoglasno osam delegata Kluba Bošnjaka u Vijeću naroda Republike Srpske, da se glasalo po proceduri za zaštitu vitalnog interesa, ali da povodom ovog pitanja nije postignuta saglasnost svih klubova konstitutivnih naroda u Vijeću naroda, kao ni saglasnost Zajedničke komisije Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda Republike Srpske.

Pored navedenog, Vijeće je utvrdilo da je u obrazloženju Odluke o pokretanju zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda, između ostalog, navedeno da Klub delegata bošnjačkog naroda smatra da je Narodna skupština osporenim zaključcima povrijedila vitalni nacionalni interes u smislu člana 70. stav 6. alineja 2. Ustava Republike Srpske, odnosno vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda u smislu njegovog identiteta kao konstitutivnog naroda. Osporenim zaključcima, kako se navodi u obrazloženju, Narodna skupština Republike Srpske negira presude Međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije i Međunarodnog suda pravde, kojim su obuhvaćena i osuđena za krivično djelo genocida određena lica političkog, vojnog i policijskog statusa. U obrazloženju se posebno ukazuje na zaključke pod rednim brojem 1, 2, 3, 4, 5. i 8, te ističe da ovi zaključci dovode do pravne nesigurnosti u društvu i ne doprinose jačanju međusobnog povjerenja i pomirenja, dakle predstavljaju pokušaj prekranja istorije i prijetnju procesu postizanja pravde za sve žrtve proteklih događaja, bez obzira na etničku pripadnost.

Zaključke u vezi sa Informacijom o Izvještaju Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine Narodna skupština Republike Srpske izglasala je na sjednici održanoj 14. avgusta 2018. godine pod brojem: 02/1-021-847/18, na osnovu člana 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, te člana 182, člana 187. stav 1. i 2. i člana 254. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 31/11 i 34/17). Ovim zaključcima Narodna skupština Republike Srpske izražava svoje opredjeljenje da se kroz istraživanje istine o događajima u srebreničkoj regiji u periodu od 1992. do 1995. godine jača međusobno povjerenje u BiH i regionu i eliminišu manipulacije o ovim događajima, te da se rezultati prezentiraju relevantnim domaćim i međunarodnim institucijama i javnosti, kako bi se spriječilo dalje manipulisanje sa sudbinom istinskih žrtava i njihovih porodica (tačka 1), smatra da je Izvještaj Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine sačinjen pod pritiskom Visokog predstavnika za BiH i međunarodne zajednice, da je Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine radila pod snažnim pritiskom Visokog predstavnika za BiH sa unaprijed zadatim i određenim rezultatima koje je morala postići, te konstatuje da Komisija o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine u svom radu nije bila nezavisna (tačka 2), da odbacuje Izvještaj Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine, koji nije u skladu sa opredjeljenjem institucija Republike Srpske o objektivnom i istinitom tumačenju navedenih događaja i jačanju međusobnog povjerenja u BiH i regionu (tačka 3), da konstatuje da je Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine bila spriječena da se bavi stradanjem i srpskog naroda u širem području Srebrenice i da je u

svojim preporukama navela da je ukupna slika o događajima u i oko Srebrenice moguća samo nakon sagledavanja njihovog ukupnog historijskog konteksta (tačka 4), da smatra da se Izvještajem Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine manipuliše istinom i pokušava mijenjati karakter rata u BiH, a sve u funkciji slabljenja Republike Srpske (tačka 5), da traži od Vlade Republike Srpske da povuče navedeni Izvještaj Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine i stavi isti van snage (tačka 6), da smatra da su izvještaji sa priložima Radne grupe Vlade Republike Srpske za sprovođenje zaključaka iz konačnog Izvještaja Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine, od 30. marta i 30. septembra 2005. godine sačinjeni van okvira Odluke Doma za ljudska prava za BiH, pod neprimjerenim i tendencioznim pritiskom nekih međunarodnih predstavnika u BiH, te da su kao takvi nesvršishodni i nepotrebni i traži od Vlade Republike Srpske da ih stavi van snage (tačka 7), da smatra da je u cilju cjelovitog i istinitog sagledavanja događaja u Srebrenici i srebreničkoj regiji u periodu od 1992. do 1995. godine, a zbog jačanja povjerenja i tolerancije među narodima u BiH, konačnog pomirenja i suživota sadašnjih i budućih generacija, neophodno formiranje nezavisne međunarodne komisije koja bi na objektivan i nepristrastan način utvrdila stradanja svih naroda na području srebreničke regije u periodu od 1992. do 1995. godine. U tom smislu, komisija će sve dijelove Izvještaja Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995. godine, a koji su u međuvremenu nesporno dokazani i dokumentovani kao tačni, uključiti u sadržaj svog izvještaja (tačka 8), da smatra da Vlada Republike Srpske treba da formira nezavisnu međunarodnu komisiju koja bi na objektivan i nepristrastan način utvrdila stradanja Srba u Sarajevu s obzirom na činjenicu da Vlada FBiH nije ispunila nalog Doma za ljudska prava za BiH i nije formirala komisiju koja je trebala ispitati i sačiniti izvještaj o stradanju Srba u Sarajevu u periodu od 1991. do 1995. godine (tačka 9), da smatra da rok za rad obje novoformirane nezavisne međunarodne komisije ne treba biti duži od jedne godine (tačka 10), te da ovi zaključci stupaju na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske" (tačka 11).

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa ovog Suda je, prije svega, razmotrilo pravnu prirodu predmetnih zaključka Narodne skupštine Republike Srpske, budući da ova činjenica, po ocjeni Vijeća, predstavlja prethodno pitanje od kojeg zavisi postojanje procesnih pretpostavki za zasnivanje nadležnosti Ustavnog suda, pa time i Vijeća za zaštitu vitalnog interesa.

Članom 187. stav 1. i 2. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 31/11 i 34/17) propisano je da se zaključkom utvrđuje politika izvršavanja zakona, drugih propisa i opštih akata koje donosi Narodna skupština, daju smjernice za sprovođenje te politike i utvrđuju obaveze Vlade, ministarstava i posebnih organizacija u sprovođenju te politike, pripremanju zakona i drugih akata, da se isti dostavljaju organima i organizacijama na koje se odnose, te da Narodna skupština može odlučiti da se zaključci kojima se utvrđuju stavovi i gledišta o značajnim pitanjima objave i u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Vijeće je ocijenilo da iz sadržine osporenih zaključaka, kao i pitanja koja se njima tretiraju proizlazi da ovi zaključci ne sadrže norme opšteg karaktera, već je riječ o aktu kojim se izražava politički stav Narodne skupštine u pogledu određenog pitanja političke prirode, odnosno u vezi sa Informacijom o Izvještaju Komisije o događajima u i oko Srebrenice od 10. do 19. jula 1995.

godine.

Imajući u vidu odredbe članova 115. i 116. stav 2. Ustava Republike Srpske, te Amandmana LXXXVIII tačka 1. i 2. na Ustav, kojim su propisane nadležnosti Ustavnog suda Republike Srpske i Vijeća za zaštitu vitalnog interesa ovog Suda, te činjenicu da osporeni zaključci nemaju karakter opšteg akta, Vijeće je utvrdilo da nije nadležno da razmatra predmetni akt.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

Ovo rješenje donijelo je Vijeće za zaštitu vitalnog interesa u sastavu: predsjedavajući Vijeća Milenko Arapović, predsjednik Suda mr Džerard Selman i sudije: Amor Bukić, Vojin Bojanić, Zlatko Kulenović, prof. dr Duško Medić i Irena Mojović.

Broj: UV-3/18

24. septembra 2018. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
Vijeća za zaštitu vitalnog
interesa
Ustavnog suda Republike
Srpske
Milenko Arapović s.r.